

Arbeidstøy

1. Hensikt

Beskytte personell og pasienter mot smitte.

Bidra til at representanter for virksomheten fremstår som profesjonelle og tillitsvekkende, med riktig bruk av uniform for å styrke arbeidsidentitet, estetikk og etikk.

2. Ansvar

Det er arbeidsgivers ansvar å sørge for at de ansatte har tilgang på rent tøy, og at nødvendig personlig verneutstyr er tilgjengelig.

Ledere har ansvar for at ansatte har kjennskap til kravene, motivere og tilrettelegge for etterlevelse og påse at de følges.

Alle ansatte, vikarer, lærlinger, studenter, elever og hospitanter har ansvar for å følge prosedyren.

3. Generelt:

Dersom de helsefarlige biologiske faktorene ikke kan fjernes eller unngås, skal arbeidsgiver sørge for at arbeidstakerne får utlevert og blir pålagt å bruke hensiktsmessig arbeidstøy og personlig verneutstyr.

I pleie- og omsorgstjenesten drives det nå mer og mer avansert pleie. Dette er pleie som tidligere ville funnet sted i en institusjon. Det er enklere å gjennomføre smitteverntiltak i en institusjon enn i et vanlig hjem/bolig. Utviklingen i samfunnet er at flere og flere mikrober blir resistente mot antibiotika. Vi ser også at det i pleie- og omsorgstjenesten blir flere og flere pasienter med bærerskap av resistente bakterier. Pleien utsetter personalet for eksponering for biologiske faktorer.

Bruk av arbeidstøy skal ikke bare ivareta smittevern og pasientsikkerhet, men også arbeidsidentitet, estetiske og etiske hensyn.

Ved korrekt bruk av arbeidstøy fremstår man som profesjonell, noe som bidrar til å gi et enhetlig og ryddig bilde av virksomheten til pasienter og pårørende, og å skape trygghet og tillit hos pasienter.

4. Beskrivelse:

- Arbeidstøy skal erstatte bruk av eget tøy.
- Arbeidsdrakten skal være av et materiale slik at den tåler vasketemperatur på 85 grader i minst 10 minutter.
- Arbeidstøy skal ikke benyttes utenfor tjeneste, dvs. at den ikke skal benyttes til eller fra arbeid, i matvareforretninger eller ved bruk på offentlige kommunikasjonsmidler.
- Arbeidstøy skal skiftes på arbeidsstedet daglig, og dersom den blir synlig tilsølt i løpet av arbeidsdagen.
- Arbeidstøyet skal leveres til vask hver dag og ikke tas med hjem til vask. Det skal vaskes i vaskeri som er knyttet til arbeidsstedet.
- Hodeplagg som sjal (hijab), skal skiftes og vaskes daglig og tåle vasketemperatur som arbeidsdrakten for øvrig. Ved bruk av hijab, skal den være ren og puttes inn under kittelen eller frakken.
- Arbeidstøy skal ikke brukes i kombinasjon med privat tøy
Unntak: Undertøy/undertrøye, sokker/strømper og skotøy
- Ansatte anbefales å ha egne sko som kun brukes på jobb. Sokker benyttes dersom ikke skoen dekker hæl og tå.

- Det anbefales ikke korte arbeidsbukser, da ansatte utsettes for biologiske faktorer og dette kan medføre fare for å forurense huden direkte. Arbeidsbukser skal ikke brettes opp, men dekke synlig hud.
- Armbåndsur, ringer, armbånd, halskjede, øredobber eller andre smykker skal **ikke** benyttes. Smykker og snorer rundt hals er ikke tillatt.
- Langt hår bør være samlet. Skjegg bør være kortklippet og velstelt.
- Negler skal være kortklippede og rene. Neglelakk, gelèlakk, neglepynt og falske negler skal ikke brukes.
- Hvis man har sår eller rifter i huden, tildekkes disse med vanntett plaster. Dette fjernes ved arbeidsdagens slutt.
- Ermer på undertrøye skal ikke gå nedenfor albuen, området fra albuen og ned skal være bart.
- Synlig piercing i tunge, leppe eller neseving er ikke anbefalt. Ved innsetting av piercing lages et sår som er et utmerket vekstmedium for mikroorganismer. Dette kan medføre fare for infeksjoner hos ansatte. Dette gjelder også for elever/studenter som er i praksis, samt ferievikarer.
- Personlige eiendeler som stetoskop, mobiltelefon, ID-kort med feste og evt. briller skal rengjøres regelmessig.
- Ved alle urene oppgaver bør uniformen beskyttes ved bruk av plastforkle/beskyttelsesfrakk.
- I avdelingskjøkken eller felles kjøkken i bolig, benyttes rent forkle utenpå uniformen.
- Flergangs varmejakker med lange ermer (skal ikke brukes ved direkte eller indirekte pasientkontakt) vaskes ved behov, ved den høyeste temperaturen som stoffet tåler.
- Unngå bruk av parfyme og etterbarberingsvann når du er i direkte pasientkontakt.
- Røyking (gjelder også e-sigaretter) bør ikke foregå i arbeidstøy.
- Snus skal ikke benyttes ved kontakt med pasienter og pårørende, og produktet skal ikke appliseres i påsyn av publikum.

5. Referanser

- [Regionalt kompetansesenter for smittevern i Helse Sør-Øst: Arbeidstøy – generelt \(2020\)](#)
- [Forskrift om utførelse av arbeid, bruk av arbeidsutstyr og tilhørende tekniske krav \(forskrift om utførelse av arbeid\) \(2013\)](#)
- [FHI-rettleiar-til-forskrift-om-smittevern-i-helsetenesta-\(2015\)](#)
- [FHI, Håndbok for håndhygiene: Fingerringe, armbåndsur, armbånd og arbeidsantrekk \(2024\)](#)
- [FHI, Håndbok for basale smittevernrutiner-rengjøring av arbeidstøy \(2023\)](#)
- [Sykehuset i Østfold, kommunalt infeksjonskontrollprogram: Personlig hygiene og arbeidsantrekk \(2023\)](#)

Endringshistorikk:

11.06.25: Lagt til nye kulepunkt under 4. Beskrivelse:

- Arbeidstøy skal ikke brukes i kombinasjon med privat tøy
- Ermer på undertrøye skal ikke gå nedenfor albuen.
- Personlige eiendeler som stetoskop, mobiltelefon, ID-kort med feste og evt. briller skal rengjøres regelmessig.
- Røyking bør ikke foregå i arbeidstøy.
- Snus skal ikke benyttes ved kontakt med pasienter og pårørende.